

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100482

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-07-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ланюш Федір Вікторович

2. Laniush Fedir V.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 13-06-2023

Спеціальність за освітою: 7.110101 "Лікувальна справа"

Місце роботи здобувача: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, м. Львів, Львівська обл., 79010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 35.600.065

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, м. Львів, Львівська обл., 79010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, м. Львів, Львівська обл., 79010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.37

Тема дисертації:

1. Порушення харчової поведінки у хворих на цукровий діабет 2 типу
2. Eating disorders in patients with type 2 diabetes

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена вивченню порушень харчової поведінки (ПХП) - компульсивного переїдання (КП) та синдрому нічного переїдання (СНП) - у хворих на цукровий діабет (ЦД) 2 типу із ожирінням або надлишковою масою тіла (НМТ), особливостям їх діагностики та можливих шляхів корекції на основі вивчення впливу цукрознижувальних препаратів на центральні механізми регуляції харчової поведінки. У дисертаційній роботі наведено нове рішення і теоретичне обґрунтування важливого завдання - покращення діагностики та лікування гіперфагічних ПХП в осіб із ЦД 2 типу та ожирінням/НМТ шляхом удосконалення діагностичних та лікувальних заходів на основі вивчення змін гормонально-метаболічних показників, які контролюють ХП, під впливом ЦЗП. За даними опитувальників в осіб із ЦД 2 типу та ожирінням/НМТ поширеність КП становить 18 %, СНП - 13,1 %. У більшості випадків (62,7 %) дані ПХП виникають ще до початку ЦД 2 типу, у 42,2 % - в дитинстві чи підлітковому періоді. У 38,2 % осіб тригерним

фактором початку ПХП є стрес, а третина осіб із ПХП (29,4 %) обирають прості вуглеводи при нападах переїдання. В осіб із ЦД 2 типу з ожирінням/НМТ та супутніми ПХП спостерігається вищий рівень лептину ($13,7 \pm 9$ нг/мл, $p < 0,05$) порівняно із пацієнтами з ЦД 2 типу із ожирінням/НМТ, проте без ПХП ($6,51 \pm 4,3$ нг/мл) або ж особами із ожирінням/НМТ без будь-яких порушень вуглеводного обміну та без ПХП ($9,2 \pm 5$ нг/мл). В осіб із ЦД 2 типу з ожирінням/НМТ та супутніми ПХП визначається найнижчий рівень греліну ($17,1 \pm 7,7$ нг/мл, $p < 0,05$) порівняно із особами з ЦД 2 типу та ожирінням/НМТ, проте без ПХП ($24,6 \pm 15,8$ нг/мл) та людьми із ожирінням/НМТ без будь-яких порушень вуглеводного обміну та без ПХП ($23,9 \pm 7,2$ нг/мл), а також вищий індекс лептин/грелін ($0,32$ vs $0,78$, $p < 0,05$). Зниження маси тіла призводить до нормалізації ПХП у 12,5 % пацієнтів, а також зменшення рівня лептину з $13,1 \pm 7,8$ нг/мл до $11,6 \pm 6,5$ нг/мл, $p < 0,05$ та підвищення рівня греліну з $17,8 \pm 10,5$ нг/мл до $20,2 \pm 11,4$ нг/мл, $p < 0,05$. Дапагліфлозин в комбінації з метформіном позитивно впливає на масу тіла та ІМТ, що відображається статистично значущим зниженням вищевказаних показників (зниження маси тіла в середньому на 2,6 кг та ІМТ на 1,5 % від початкового, $p < 0,05$ для обох показників). Застосування ліраглутиду та метформіну впродовж 3-х місяців знижує масу тіла в середньому на 6,3 кг ($p < 0,05$) та ІМТ на 2,2 % від початкового рівня ($p < 0,05$). Ліраглутид в комбінації із метформіном знижує рівень лептину в середньому на 3,1 нг/мл ($p < 0,05$), підвищує рівень греліну (на 5,3 нг/мл, $p < 0,05$) та знижує індекс лептин/грелін ($0,81$ vs $0,47$, $p < 0,05$) впродовж 3-х місяців застосування. Комбінація ліраглутиду із метформіном покращує гіперфагічну ХП, оскільки результати опитувальників продемонстрували відсутність нападів КП у 40 % осіб та СНП у 50 % випадків після 3-х місяців застосування вищезгаданих препаратів.

2. This thesis is on the study of eating disorders (ED) – binge eating disorder (BED) and night eating syndrome (NES) - in type 2 diabetic (T2D) patients with obesity or overweight, the specifics of their diagnosis and possible ways of treatment based on the study of the antidiabetic agents and their effects on the central mechanisms of eating behaviour. The thesis provides a new solution and theoretical rationale for an important task - improving the diagnosis and treatment of hyperphagic ED in individuals with T2D and obesity/overweight by improving diagnostic and therapeutic measures based on the study of changes in hormonal and metabolic indicators that control eating behaviour under the influence of antidiabetic agents. According to questionnaires, the prevalence of BED in people with T2D and obesity/overweight is 18%, NES – 13.1%. In most cases (62.7%), ED appear even before the onset of T2D, in 42.2% - in childhood or adolescence. In 38.2% of people, the trigger factor for the onset of ED is stress, and a third of people with ED (29.4%) choose simple carbohydrates during bouts of overeating. In subjects with type 2 diabetes with obesity/overweight and concomitant ED, a higher level of leptin was observed (13.7 ± 9 ng/ml, $p < 0.05$) compared to patients with type 2 diabetes with obesity/overweight, but without ED (6.51 ± 4.3 ng/ml) or individuals with obesity/overweight without any disorders of carbohydrate metabolism and without ED (9.2 ± 5 ng/ml). The lowest ghrelin level was determined in subjects with type 2 diabetes mellitus with obesity/overweight and concomitant ED (17.1 ± 7.7 ng/ml, $p < 0.05$) compared to individuals with type 2 diabetes and obesity/overweight, but without ED (24.6 ± 15.8 ng/ml) and people with obesity/overweight without any disorders of carbohydrate metabolism and without ED (23.9 ± 7.2 ng/ml), as well as a higher leptin/ghrelin index (0.32 vs 0.78 , $p < 0.05$). A decrease in body weight leads to the normalization of ED in 12.5% of patients, as well as a decrease in the level of leptin from 13.1 ± 7.8 ng/ml to 11.6 ± 6.5 ng/ml, $p < 0.05$ and an increase in the level ghrelin from 17.8 ± 10.5 ng/ml to 20.2 ± 11.4 ng/ml, $p < 0.05$. Dapagliflozin in combination with metformin has a positive effect on body weight and BMI, which is reflected by a statistically significant decrease in the above indicators (a decrease in body weight by an average of 2.6 kg and BMI by 1.5% from the initial, $p < 0.05$ for both indicators). The use of liraglutide and metformin for 3 months reduces body weight by an average of 6.3 kg ($p < 0.05$) and BMI by 2.2% from the initial level ($p < 0.05$). Liraglutide in combination with metformin reduces the leptin level by an average of 3.1 ng/ml ($p < 0.05$), increases the ghrelin level (by 5.3 ng/ml, $p < 0.05$) and lowers the leptin/ghrelin index (0.81 vs 0.47 , $p < 0.05$) during 3 months of use. The combination of liraglutide with metformin improves hyperphagic ED, as the results of the questionnaires demonstrated the absence of BED attacks in 40% of people and NES in 50% of cases after 3 months of use of the above-mentioned drugs.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Урбанович Аліна Мечиславівна

2. Urbanovych Alina Mechyslavivna

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Комісаренко Юлія Ігорівна

2. Komisarenko Yuliia I.

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Орленко Валерія Леонідівна

2. Orlenko Valeriia Leonidivna

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пашковська Наталія Вікторівна

2. Pashkovska NataliyaViktorivna

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радченко Олена Мирославівна

2. Radchenko Olena Myroslavivna

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Скляров Євген Якович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Скляров Євген Якович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.